

Rada
Európskej únie

V Bruseli 26. januára 2024
(OR. en)

5836/24

Medziinštitucionálny spis:
2024/0016(CNS)

RECH 32
COMPET 84
IND 44
TELECOM 29

NÁVRH

Od: Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie

Dátum doručenia: 25. januára 2024

Komu: Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie

Č. dok. Kom.: COM(2024) 29 final

Predmet: Návrh NARIADENIE RADY, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2021/1173, pokiaľ ide o iniciatívu EuroHPC pre startupy na posilnenie vedúceho postavenia Európy v oblasti dôveryhodnej umelej inteligencie

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2024) 29 final.

Príloha: COM(2024) 29 final

V Bruseli 24. 1. 2024
COM(2024) 29 final

2024/0016 (CNS)

Návrh

NARIADENIE RADY,

**ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2021/1173, pokiaľ ide o iniciatívu EuroHPC pre
startupy na posilnenie vedúceho postavenia Európy v oblasti dôveryhodnej umelej
inteligencie**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Nariadením Rady (EÚ) 2021/1173¹, ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (EÚ) 2018/1488², sa zriaďuje spoločný podnik pre európsku vysokovýkonnú výpočtovú techniku a stanovuje jeho poslanie a ciele. Poslaním spoločného podniku je vývoj, zavádzanie, rozširovanie a údržba popredného federovaného zabezpečeného a hyperprepojeného ekosystému infraštruktúry služieb a dátovej infraštruktúry v oblasti superpočítačov a kvantovej výpočtovej techniky v Únii, podporovať vývoj a zavádzanie inovačných a konkurencieschopných superpočítačových systémov, ktoré budú orientované na dopyt, budú vychádzať z potrieb používateľov a budú založené na dodávateľskom reťazci, ktorý zabezpečí dostupnosť komponentov, technológií a znalostí a obmedzí riziko narušenia, a umožniť vývoj širokej škály aplikácií optimalizovaných pre tieto systémy a rozširovať používanie uvedenej superpočítačovej infraštruktúry na veľký počet verejných a súkromných používateľov, ako aj podporovať súbežnú zelenú a digitálnu transformáciu a rozvoj kľúčových zručností pre európsku vedu a priemysel.

Predsedníčka von der Leyenová vo svojej správe o stave Únie³ v roku 2023 oznámila novú iniciatívu na sprístupnenie superpočítačovej kapacity Únie inovatívnym európskym startupom v oblasti dôveryhodnej umelej inteligencie, aby mohli trénovať svoje modely umelej inteligencie. Tieto modely si vyžadujú značné množstvo výpočtovej kapacity na tréningovanie a doladenie najpokročilejších základných modelov s cieľom uvoľniť plný potenciál umelej inteligencie, čo je požiadavka, ktorú možno splniť len pomocou superpočítačov.

Vzhľadom na to, že najvýkonnejšia superpočítačová kapacita Únie svetovej úrovne sa nachádza v zariadeniach spoločného podniku pre európsku vysokovýkonnú výpočtovú techniku (EuroHPC) (ďalej len „spoločný podnik“), bude potrebné sprístupniť práve tieto zariadenia, aby sa táto iniciatíva stala skutočnosťou. Preto sa navrhuje zaviesť pre spoločný podnik ďalší cieľ, ktorý sa bude týkať príspevku superpočítačov k tejto novej iniciatíve Únie v oblasti umelej inteligencie.

Tento nový cieľ umožní spoločnému podniku podporovať ďalší rozvoj vysoko konkurencieschopného a inovačného startupového a výskumného ekosystému umelej inteligencie v Európe vrátane vývoja a zavádzania európskych riešení v oblasti umelej inteligencie prevádzkovaním továrni umelej inteligencie. Bude pozostávať zo zavádzania a prevádzky superpočítačov špecializovaných na umelú inteligenciu umiestnených spolu s veľkými dátovými centrami alebo pripojených k dátovým centram prostredníctvom vysokorýchlostných sietí, čím sa zvýši výkonnosť týchto superpočítačov pravidelnou modernizáciou ich spôsobilostí v oblasti umelej inteligencie a poskytovanie špecializovaných superpočítačových služieb zameraných na umelú inteligenciu na podporu startupového, vedeckého a inovačného ekosystému umelej inteligencie na rozsiahle tréningovanie a vývoj dôveryhodných a etických modelov a systémov umelej inteligencie na všeobecné účely a komunit používateľov umelej inteligencie na vývoj, validáciu a prevádzku nových aplikácií v

¹ Nariadenie Rady (EÚ) 2021/1173 z 13. júla 2021 o zriadení spoločného podniku pre európsku vysokovýkonnú výpočtovú techniku a o zrušení nariadenia (EÚ) 2018/1488 (Ú. v. EÚ L 256, 19.7.2021, s. 3).

² Nariadenie Rady (EÚ) 2018/1488 z 28. septembra 2018, ktorým sa zriaďuje spoločný podnik pre európsku vysokovýkonnú výpočtovú techniku (Ú. v. EÚ L 252, 8.10.2018, s. 1).

³ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/speech_23_4426.

oblasti umelej inteligencie, najmä v oblasti zdravia a starostlivosti, zmeny klímy, robotiky a prepojenej a automatizovanej jazdy. Podporí aj okruh na rozvoj talentov s cieľom poskytovať príslušným zainteresovaným stranám v oblasti umelej inteligencie pokročilé vzdelávanie, odbornú prípravu, zručnosti a rekvalifikáciu. Továrne umelej inteligencie vytvoria synergie na úrovni EÚ a budú spolupracovať s ďalšími relevantnými iniciatívami Únie v oblasti umelej inteligencie, ako je platforma umelej inteligencie na požiadanie, zariadenie na testovanie a experimentovanie v oblasti umelej inteligencie, kompetenčné centrá EuroHPC, centrá excelentnosti EuroHPC a akoukoľvek ďalšou novou európskou iniciatívou v oblasti umelej inteligencie. Tieto zmeny umožnia spoločnému podniku ponúkať prispôbenú výpočtovú kapacitu a služby na podporu rozsiahleho tréningu, vývoja a zavádzania umelej inteligencie v Únii, čo sa v súčasnom nariadení osobitne nepredpokladá.

- **Súlady s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Cieľom tohto návrhu je rozšíriť rozsah pôsobnosti nariadenia Rady (EÚ) 2021/1173 z 13. júla 2021 o zriadení spoločného podniku pre európsku vysokovýkonnú výpočtovú techniku a o zrušení nariadenia (EÚ) 2018/1488 s cieľom umožniť Únii reagovať na nový technologický vývoj a strategické požiadavky, konkrétne na vývoj softvérov a infraštruktúr umelej inteligencie, a na potrebu otvoriť superpočítačové technológie startupom.

- **Súlady s ostatnými politikami Únie**

Tento návrh je plne v súlade s ostatnými politikami Únie, najmä s politikami prijatými v rámci priority Komisie „Európa pripravená na digitálny vek“.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Právnym základom navrhovaného zmeneného nariadenia je článok 187 a článok 188 prvý odsek Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

- **Subsidiarita**

Zásada subsidiarity sa uplatňuje, pokiaľ návrh nepatrí do výhradnej právomoci Únie.

Nariadenie Rady (EÚ) 2021/1173 je v súlade so zásadou subsidiarity, keďže jeho ciele, a to posilnenie výskumných a inovačných spôsobilostí, nadobudnutie superpočítačov a kvantových počítačov a prístup k vysokovýkonnej výpočtovej technike, kvantovej výpočtovej technike a dátovej infraštruktúre v celej Únii prostredníctvom spoločného podniku, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodu predchádzania zbytočnej duplicite, zachovania kritického množstva a zabezpečenia optimálneho využívania verejných financií ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni EÚ.

Nárast významu HPC pre vedu, verejné a súkromné sektory v posledných rokoch bol sprevádzaný exponenciálnym rastom úrovne investícií nevyhnutných na udržanie si celosvetovej konkurencieschopnosti. Túto situáciu ešte zhoršuje nedávny prudký nárast nákladov na urýchľovače, ktoré sú nevyhnutné na udržanie konkurencieschopnosti v celosvetovom meradle pri vývoji a tréningu veľkých modelov umelej inteligencie. To viedlo k všeobecnému uznaniu, že poskytovanie spoločnej infraštruktúry a spoločné využívanie existujúcich spôsobilostí by bolo prínosom pre európsku komunitu umelej inteligencie vo všetkých členských štátoch. Týka sa to členských štátov, ktoré môžu mať ťažkosti pri vytváraní sebestačných vnútroštátnych infraštruktúr HPC, pričom však môžu priniesť cenné príspevky k spôsobilostiam HPC na úrovni EÚ a získať z nich úžitok.

Navrhovaná zmena umožní spoločnému podniku sprístupniť svoje superpočítačové kapacity inovačným európskym startupom s cieľom podporiť vývoj, testovanie a validáciu riešení v oblasti umelej inteligencie, umožniť rozsiahle tréningy a vývoj dôveryhodných a etických modelov a systémov umelej inteligencie na všeobecné účely, čím sa posilní konkurencieschopnosť Európy a jej priemyselná základňa v oblasti umelej inteligencie. Len takéto spoločné opatrenia na úrovni Únie môžu posilniť hospodársku bezpečnosť a technologickú suverenitu Únie a využiť jej nástroje a regulačné právomoci na formovanie globálnych pravidiel a noriem v oblasti umelej inteligencie a zároveň významne prispieť k zavádzaniu umelej inteligencie v európskom priemysle, výskume a verejných službách.

- **Proporcionalita**

Tento návrh je v súlade so zásadou proporcionality stanovenou v článku 5 Zmluvy o Európskej únii, keďže pozostáva z účinného rámca spolupráce vhodného pre všetky intervenčné oblasti tejto iniciatívy, neprekračuje rámec toho, čo treba na riešenie zistených problémov, a je úmerný svojim cieľom.

- **Výber nástroja**

Na vytvorenie a prevádzku spoločného podniku s účasťou Únie sa vyžaduje nariadenie Rady, ktorého zmena sa teraz navrhuje.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

Neuplatňuje sa. Ide o zmenu existujúceho nariadenia, a preto sa nevykonalo žiadne hodnotenie ex post, konzultácie so zainteresovanými stranami ani posúdenie vplyvu.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Z rozpočtu EÚ sa nebudú vyžadovať žiadne dodatočné zdroje, ale navrhované opatrenia sa týkajú prerozdelenia zdrojov dostupných v spoločnom podniku.

5. ĎALŠIE PRVKY

- Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu

Zmenou nariadenia sa rozširuje jeho rozsah pôsobnosti s cieľom zaviesť k existujúcim šiestim cieľom spoločného podniku ďalší cieľ: rozvíjať a prevádzkovať továrne umelej inteligencie na podporu ďalšieho rozvoja vysoko konkurencieschopného a inovačného ekosystému umelej inteligencie v Únii. **Zahrnutie tohto cieľa je zamerané na riešenie jedinečných aspektov a požiadaviek spojených so zavádzaním a prevádzkou výpočtových systémov potrebných na vývoj, tréningy a prevádzku rozsiahlych modelov umelej inteligencie. Malo by sa objasniť, že pozmeňovacím návrhom sa zavádza jediná zmena: zahrnutie tovární umelej inteligencie do rozsahu pôsobnosti nariadenia.**

Je to reakcia na významný technologický a regulačný vývoj v oblasti umelej inteligencie, ku ktorému došlo od nadobudnutia účinnosti pôvodného nariadenia v roku 2021.

Touto zmenou nie sú dotknuté povinnosti členských štátov zúčastnených na spoločnom podniku dodržiavať zásady štátnej pomoci. Nariadenie Rady (EÚ) 2021/1173 už v tejto súvislosti obsahuje ustanovenia: v odôvodnení 59 sa uvádza, že akékoľvek financovanie z programov Únie by malo byť v súlade so zásadami štátnej pomoci, aby sa zaručila účinnosť

verejných výdavkov a predchádzalo sa narušeniu trhu a spresňujúc v článku 7, že príspevkami členských štátov pre ich príjemcov by nemali byť dotknuté pravidlá štátnej pomoci.

Vzhľadom na tento vývoj sa v novom navrhovanom článku 2 bode 3b uvádza vymedzenie pojmu superpočítač špecializovaný na umelú inteligenciu a v bode 3c tohto článku sa uvádza vymedzenie pojmu továreň umelej inteligencie. Článok 2 bod 9 sa mení tak, aby zahŕňal superpočítače špecializované na umelú inteligenciu ako ďalšiu kategóriu superpočítačov EuroHPC. V článku 3 ods. 2 sa v novom písmene h) uvádza nový cieľ spoločného podniku, ktorým je rozvoj a prevádzka tovární umelej inteligencie na podporu ďalšieho vývoja vysoko konkurencieschopného a inovatívneho ekosystému umelej inteligencie v Únii, zatiaľ čo v článku 4 ods. 1 sa dopĺňa nové písmeno h), ktorým sa vymedzuje nový pilier činnosti spoločného podniku zameraný na umelú inteligenciu. V tejto súvislosti sa mení aj článok 9 ods. 5 písm. g), článok 10 ods. 2 bod 1, článok 16 ods. 1 a článok 17 ods. 1.

Nový článok 12a zahŕňa ustanovenia o nadobúdaní a vlastníctve superpočítačov špecializovaných na umelú inteligenciu spoločným podnikom. V článku 16 ods. 1b a článku 16 ods. 2b sa stanovuje, ako sa tieto superpočítače budú používať a podmienky prístupu k nim.

Článok 15 sa upravuje tak, aby poskytoval väčšiu flexibilitu pri modernizácii existujúcich superpočítačov EuroHPC, a to aj s cieľom posilniť ich spôsobilosti v súvislosti s umelou inteligenciou. Pôvodný článok 15 týkajúci sa EuroHPC mal umožniť včasnú modernizáciu superpočítačov s cieľom predĺžiť ich spôsobilosti alebo prevádzkovú životnosť. Tým sa stanovili jasné obmedzenia na zachovanie priorít pri investíciách do nadobudnutia nových superpočítačov. Ukázalo sa však, že tento limit neumožnil čo najlepšie využiť existujúce superpočítače EuroHPC z hľadiska maximalizácie návratnosti investícií. Zavedenie superpočítačovej infraštruktúry EuroHPC sa v dôsledku krízy spôsobenej ochorením COVID-19 oneskorilo až o dva roky, najmä kvôli nedostatku mikroprocesorov. Keďže superpočítače EuroHPC ešte nedosiahli koniec svojej prevádzkovej životnosti, je nákladovo oveľa efektívnejšie modernizovať spôsobilosti existujúcich superpočítačov EuroHPC, než nadobudnúť nové superpočítače s dostatočným výpočtovým výkonom.

Návrh

NARIADENIE RADY,

ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2021/1173, pokiaľ ide o iniciatívu EuroHPC pre startupy na posilnenie vedúceho postavenia Európy v oblasti dôveryhodnej umelej inteligencie

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 187 a článok 188 prvý odsek,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu⁴,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru⁵,

konajúc v súlade s mimoriadnym legislatívnym postupom,

keďže:

1. Cieľom nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/...⁶, ktorým sa stanovujú harmonizované pravidlá v oblasti umelej inteligencie (ďalej len „akt o umelej inteligencii“), je zlepšiť fungovanie vnútorného trhu stanovením jednotného právneho rámca, najmä pre vývoj, uvádzanie na trh a používanie umelej inteligencie v súlade s hodnotami Únie.
2. Od roku 2021, keď bolo prijaté nariadenie Rady (EÚ) 2021/1173⁷, zaznamenala oblasť umelej inteligencie obrovský technický pokrok a stala sa vysoko strategickou a spornou oblasťou na celom svete. Únia stojí na čele úsilia o podporu zodpovednej inovácie v oblasti dôveryhodnej umelej inteligencie a zároveň stanovuje ochranné mantinely a rozvíja účinné riadenie.
3. Komisia 13. septembra 2023 v rámci komplexného prístupu k podpore zodpovednej inovácie v oblasti umelej inteligencie oznámila novú strategickú iniciatívu na sprístupnenie kapacity Únie v oblasti vysokovýkonnej výpočtovej techniky inovačným európskym startupom pôsobiacim v oblasti dôveryhodnej umelej inteligencie s cieľom trénovať ich modely. Tá dopĺňa prácu na vytváraní ochranných mantinelov pre umelú inteligenciu prostredníctvom nariadenia (EÚ) 2024/..., vytváraní riadiacich štruktúr a podpore inovácií prostredníctvom koordinovaného plánu v oblasti umelej inteligencie.

⁴ Ú. v. EÚ C ..., ..., s.

⁵ Stanovisko z..., Ú. v. EÚ C ..., ..., s.

⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/ ..., ktorým sa stanovujú harmonizované pravidlá v oblasti umelej inteligencie (akt o umelej inteligencii) a menia niektoré legislatívne akty Únie (Ú. v. EÚ L ...).

⁷ Nariadenie Rady (EÚ) 2021/1173 z 13. júla 2021 o zriadení spoločného podniku pre európsku vysokovýkonnú výpočtovú techniku a o zrušení nariadenia (EÚ) 2018/1488 (Ú. v. EÚ L 256, 19.7.2021, s. 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1173/oj>).

4. Vzhľadom na to, že najvýkonnejšia superpočítačová kapacita Únie svetovej úrovne sa nachádza v zariadeniach spoločného podniku pre európsku vysokovýkonnú výpočtovú techniku (ďalej len „spoločný podnik“), mali by sa sprístupniť práve tieto zariadenia, aby sa uvedená iniciatíva Komisie stala skutočnosťou. Preto je potrebné zaviesť k existujúcim šiestim cieľom spoločného podniku ďalší cieľ, ktorý by sa týkal príspevku jeho superpočítačov k novej iniciatíve Únie v oblasti umelej inteligencie.
5. Nový cieľ by spoločnému podniku umožnil vykonávať činnosti v oblastiach nadobúdania a prevádzkovania superpočítačov alebo častí superpočítačov špecializovaných na umelú inteligenciu, ktoré by umožnili rýchle strojové učenie a tréning veľkých základných modelov umelej inteligencie. Spoločný podnik by mal mať takisto možnosť vytvoriť nový režim prístupu k svojim výpočtovým zdrojom pre startupy umelej inteligencie a širšiu vedeckú komunitu pôsobiacu v oblasti umelej inteligencie a vyvíjať špecializované aplikácie umelej inteligencie optimalizované tak, aby fungovali na jeho superpočítačoch. Tieto zmeny by umožnili spoločnému podniku ponúkať prispôbenú výpočtovú kapacitu a služby na podporu rozsiahleho tréningu, vývoja a zavádzania umelej inteligencie v Únii, čo na základe súčasného nariadenia nie je možné.
6. S cieľom zosúladiť dátum začatia uplatňovania tohto nariadenia s dátumom začatia uplatňovania ustanovení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/..., ktorým sa stanovujú harmonizované pravidlá v oblasti umelej inteligencie, by sa toto nariadenie malo uplatňovať bez zbytočného odkladu.
7. Nariadenie (EÚ) 2021/1173 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Nariadenie (EÚ) 2021/1173 sa mení takto:

1. Článok 2 sa mení takto:

a) Vkladajú sa tieto body 3a a 3b:

„3b) „superpočítač špecializovaný na umelú inteligenciu“ je superpočítač, ktorý je primárne určený na tréning rozsiahlych modelov umelej inteligencie na všeobecné účely a nových aplikácií umelej inteligencie;

„3c) „tovareň umelej inteligencie“ je centralizovaný alebo distribuovaný subjekt poskytujúci infraštruktúru superpočítačových služieb v oblasti umelej inteligencie, ktorá pozostáva zo superpočítača špecializovaného na umelú inteligenciu alebo z časti superpočítača špecializovanej na umelú inteligenciu, súvisiaceho dátového centra, špecializovaného prístupu a superpočítačových služieb zameraných na umelú inteligenciu, a ktorý priťahuje a združuje talenty s cieľom poskytovať kompetencie požadované pri používaní superpočítačov na umelú inteligenciu;“;

b) Bod 9 sa nahrádza takto:

„9. superpočítač EuroHPC“ je každý výpočtový systém v plnom vlastníctve spoločného podniku alebo v jeho spoluvlastníctve s ďalšími zúčastnenými štátmi alebo konzorciom súkromných partnerov; môže ním byť klasický superpočítač (špičkový superpočítač, priemyselný superpočítač, superpočítač špecializovaný na

umelú inteligenciu alebo superpočítač strednej triedy), hybrid klasického počítača a kvantového počítača, kvantový počítač alebo kvantový simulátor;“.

2. V článku 3 ods. 2 sa dopĺňa toto písmeno h):

„h) rozvíjať a prevádzkovať továrne umelej inteligencie na podporu ďalšieho rozvoja vysoko konkurencieschopného a inovačného ekosystému umelej inteligencie v Únii;“.

3. V článku 4 ods. 1 sa dopĺňa toto písmeno h):

„h) pilier továrne umelej inteligencie pre dôveryhodnú a etickú umelú inteligenciu, ktorý zahŕňa činnosti na poskytovanie infraštruktúry superpočítačových služieb zameranej na umelú inteligenciu, ktorej cieľom je ďalší rozvoj inovačných spôsobilostí a zručností ekosystému umelej inteligencie; jej súčasťou sú tieto činnosti:

- i) nadobudnutie a prevádzka superpočítačov špecializovaných na umelú inteligenciu umiestnených spoločne s veľkými dátovými centrami alebo pripojených k dátovým centrom prostredníctvom vysokorýchlostných sietí;
- ii) modernizácia existujúcich superpočítačov EuroHPC ich vylepšením o technológie umelej inteligencie;
- iii) poskytovanie prístupu k superpočítačom špecializovaným na umelú inteligenciu alebo superpočítačom EuroHPC vylepšeným o technológie umelej inteligencie vrátane rozšírenia ich používania na veľký počet verejných a súkromných používateľov vrátane startupov a malých a stredných podnikov;
- iv) prevádzka centralizovaných alebo distribuovaných centier superpočítačových služieb zameraných na umelú inteligenciu na podporu startupového, výskumného a inovačného ekosystému umelej inteligencie, ktoré poskytujú algoritmickú podporu, podporu ďalšieho vývoja, tréningu, testovania, hodnotenia a validácie tréningových modelov a systémov v oblasti umelej inteligencie a podporu vývoja nových rozsiahlych aplikácií umelej inteligencie v strategických oblastiach, ako sú zdravie a starostlivosť, zmena klímy, robotika alebo prepojená a automatizovaná jazda.
- v) prevádzka programovacích zariadení vhodných pre superpočítače vrátane paralelizácie aplikácií umelej inteligencie na optimalizáciu využívania superpočítačových spôsobilostí;
- vi) prevádzka ďalších superpočítačových služieb použiteľných pre umelú inteligenciu;
- vii) prilákacie, združovacie a odbornú prípravu talentov s cieľom rozvíjať ich kompetencie a zručnosti pri používaní superpočítačov EuroHPC na umelú inteligenciu;
- viii) interakcia s ostatnými továrňami umelej inteligencie, sprístupňovanie ich služieb v celej Európe a spolupráca s kompetenčnými centrami a centrami excelentnosti EuroHPC, ako aj s príslušnými iniciatívami Únie v oblasti umelej inteligencie, ako sú centrá startupov v oblasti umelej

inteligencie, umelá inteligencia a dátové ekosystémy, zariadenia na testovanie a experimentovanie v oblasti umelej inteligencie, európska centrálna platforma umelej inteligencie, centrá digitálnych inovácií zamerané na umelú inteligenciu, znalostné a inovačné spoločenstvá súvisiace s umelou inteligenciou pôsobiace pri Európskom inovačnom a technologickom inštitúte, príslušné európske výskumné infraštruktúry a iné súvisiace iniciatívy.“

4. V článku 9 ods. 5 sa dopĺňa toto písmeno g):

„g) v prípade superpočítačov špecializovaných na umelú inteligenciu sa na hosťateľské subjekty uplatňujú tieto dodatočné výberové kritériá:

- i) blízkosť k zavedenému dátovému centru;
- ii) vízia, plány a schopnosť hosťateľského subjektu riešiť výzvy startupového, výskumného a inovačného ekosystému umelej inteligencie a komunity používateľov umelej inteligencie a poskytovať podpornú centralizovanú alebo distribuovanú superpočítačovú službu zameranú na umelú inteligenciu;
- iii) kvalita a vhodnosť skúseností a know-how dostupných v plánovanom tíme, ktorý by bol zodpovedný za podporné prostredie superpočítačových služieb zameraných na umelú inteligenciu;
- iv) plány interakcie a spolupráce s inými továrňami umelej inteligencie, s kompetenčnými centrami EuroHPC a centrami excelentnosti EuroHPC a s príslušnými činnosťami v oblasti umelej inteligencie, ako sú centrá startupov v oblasti umelej inteligencie, umelá inteligencia a dátové ekosystémy, zariadenia na testovanie a experimentovanie v oblasti umelej inteligencie, európska centrálna platforma umelej inteligencie, centrá digitálnych inovácií zamerané na umelú inteligenciu a iné súvisiace iniciatívy;
- v) existujúce spôsobilosti a budúce plány hosťateľského subjektu prispievať k rozvoju okruhu talentov;“.

5. V článku 9 sa dopĺňa tento odsek 6a:

„6a. V prípade superpočítačov špecializovaných na umelú inteligenciu uvedených v článku 12a hosťateľský subjekt vytvorí jednotné kontaktné miesto pre startupy a iných používateľov s cieľom uľahčiť prístup k jeho podporným službám.“

6. V článku 10 ods. 2 sa písmeno l) nahrádza takto:

„l) osobitné podmienky uplatniteľné vtedy, keď hosťateľský subjekt prevádzkuje superpočítač EuroHPC na priemyselné využitie alebo superpočítač špecializovaný na umelú inteligenciu.“

7. Vkladá sa tento článok 12a:

„Článok 12a

Nadobudnutie a vlastníctvo superpočítačov špecializovaných na umelú inteligenciu

1. Spoločný podnik nadobudne superpočítače špecializované na umelú inteligenciu a stane sa ich vlastníkom.

2. Finančný príspevok Únie uvedený v článku 5 ods. 1 pokrýva najviac 50 % nadobúdacích nákladov plus najviac 50 % prevádzkových nákladov superpočítačov špecializovaných na umelú inteligenciu.

Zvyšné celkové náklady na vlastníctvo superpočítačov špecializovaných na umelú inteligenciu kryje zúčastnený štát, v ktorom je usadený hostiteľský subjekt, alebo zúčastnené štáty hostiteľského konzorcia, pričom toto financovanie môže byť doplnené o príspevky uvedené v článku 6.

3. Výber dodávateľa superpočítačov špecializovaných na umelú inteligenciu sa zakladá na špecifikáciách obstarávania, ktoré sú založené na dopyte a v ktorých sa zohľadňujú požiadavky používateľov a všeobecné špecifikácie systému, ktoré poskytol vybraný hostiteľský subjekt vo svojej prihláške na výzvu na vyjadrenie záujmu. Výber zohľadňuje aj bezpečnosť dodávateľského reťazca.
4. Spoločný podnik môže konať ako prvý používateľ superpočítačov špecializovaných na umelú inteligenciu, v ktorých sa integrujú technológie vyvinuté predovšetkým v Únii.
5. Ak je to riadne odôvodnené z bezpečnostných dôvodov, správna rada môže v pracovnom programe rozhodnúť, že podmieni účasť dodávateľov na nadobudaní superpočítačov špecializovaných na umelú inteligenciu v súlade s článkom 12 ods. 6 nariadenia (EÚ) 2021/694 alebo obmedzí účasť dodávateľov z bezpečnostných dôvodov alebo ak akcie priamo súvisia so strategickou autonómiou Únie v súlade s článkom 18 ods. 4 uvedeného nariadenia.
6. Superpočítače špecializované na umelú inteligenciu sa umiestnia v hostiteľskom subjekte superpočítača EuroHPC, ktorý sa nachádza v Únii.
7. Bez toho, aby bola dotknutá likvidácia spoločného podniku uvedená v článku 23 ods. 4 stanov, sa vlastníctvo superpočítača špecializovaného na umelú inteligenciu môže previesť na príslušný hostiteľský subjekt alebo sa daný superpočítač môže predat' inému subjektu alebo vyradiť z prevádzky na základe rozhodnutia správnej rady a v súlade s dohodou o poskytovaní hostiteľských služieb najskôr štyri roky po úspešnej preberacej skúške superpočítača špecializovaného na umelú inteligenciu nainštalovaného v hostiteľskom subjekte. V prípade prevodu vlastníctva superpočítača špecializovaného na umelú inteligenciu uhradí hostiteľský subjekt spoločnému podniku zostatkovú hodnotu superpočítača, ktorého vlastníctvo sa prevádza. Ak sa vlastníctvo nepreviedie na hostiteľský subjekt, ale prijme sa rozhodnutie o vyradení z prevádzky, príslušné náklady sa rozdelia rovnomerne medzi spoločný podnik a hostiteľský subjekt. Spoločný podnik nie je zodpovedný za žiadne náklady, ktoré vzniknú po prevode vlastníctva superpočítača špecializovaného na umelú inteligenciu alebo po jeho predaji či vyradení z prevádzky.“
8. Článok 15 sa mení takto:
 - a) Odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Spoločný podnik môže vyhlásiť výzvu na vyjadrenie záujmu s cieľom modernizovať superpočítače EuroHPC, ktoré vlastní alebo spoluvlastní, zvýšiť výkonnosť superpočítača na úroveň blízku exaflopovej výkonnosti alebo zvýšiť spôsobilosť superpočítača v oblasti umelej inteligencie, alebo akýmkoľvek iným spôsobom zvýšiť prevádzkovú výkonnosť superpočítača vrátane kvantových akcelerátorov.“

Odsek 2 sa vypúšťa.

b) Odsek 5 sa nahrádza takto:

„5. Percentuálny podiel finančného príspevku Únie na nadobúdacie náklady na modernizáciu je rovnaký ako percentuálny podiel finančného príspevku Únie na pôvodný superpočítač EuroHPC, ktorý sa odpisuje počas očakávanej zostávajúcej životnosti pôvodného superpočítača. Percentuálny podiel finančného príspevku Únie na dodatočné prevádzkové náklady na modernizáciu je rovnaký ako percentuálny podiel finančného príspevku Únie na pôvodný superpočítač EuroHPC.“

9. Článok 16 sa mení takto:

a) Vkladá sa tento odsek 1b:

„1b) Superpočítače špecializované na umelú inteligenciu a superpočítače EuroHPC modernizované na prácu s umelou inteligenciou sa v prvom rade používajú na vývoj, testovanie, hodnotenie a validáciu rozsiahlych tréningových modelov umelej inteligencie na všeobecné účely a nových aplikácií umelej inteligencie, ako aj na ďalší vývoj riešení v oblasti umelej inteligencie v Únii, ktoré si vyžadujú vysokovýkonnú výpočtovú techniku a vykonávanie rozsiahlych algoritmov umelej inteligencie na riešenie vedeckých problémov.“;

b) Vkladá sa tento odsek 2b:

„2b) Správna rada vymedzí osobitné podmienky prístupu pre superpočítače špecializované na umelú inteligenciu a superpočítače EuroHPC modernizované na prácu s umelou inteligenciou v súlade s článkom 17, pričom zohľadní osobitné potreby startupového a výskumného ekosystému umelej inteligencie. To zahŕňa osobitný prístup pre startupy. Na prístup sú oprávnené len návrhy na vývoj dôveryhodných a etických modelov, systémov a aplikácií umelej inteligencie, ktoré sú v súlade s hodnotami EÚ.“

10. V článku 17 sa odsek 1 nahrádza takto:

„1. Podiel Únie na čase na prístup ku každému špičkovému superpočítaču, kvantovému superpočítaču a superpočítaču EuroHPC špecializovanému na umelú inteligenciu je priamo úmerný finančnému príspevku Únie uvedenému v článku 5 ods. 1 na celkové náklady na vlastníctvo superpočítača EuroHPC, a teda neprekročí 50 % celkového času na prístup k superpočítaču EuroHPC.“

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

Za Radu
predseda/predsedička